

[Гл. ред. Ф.П. Филин]. Л.: Наука, вып. 1–20, 1965–1985; **Трубачов** – Этимологический словарь славянских языков: Праслав. лекс. фонд / Под. ред. О.Н. Трубачева. Москва: Наука, 1974–2007. Вып. 1. 33.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Говірка села Машеве Чорнобильського р-ну. К. : Довіра, 2003 / Ч. 3. Матеріали до лексичного атласу української мови / укл.: Ю. І. Бідношия та ін. 225 с.
2. Дубовіс Г.О. Українська кухня. Харків : Фоліо, 2006. 591 с.
3. Клиновецька З. Страви й напитки на Україні. Репринтвидання 1913 р. / З. Клиновецька. Київ: Час, 1991. 218 с.
4. Корзонюк М.М. Матеріали до словника західноволинських говірок. Київ: Наук. думка, 1987. С. 62–267.
5. Матвіяс І.Г. Засади української діалектології. *Мовознавство*. 2000. № 1. С. 3–9.
6. Невойт В.И. Названия пищи и продуктов питания в древнерусском языке: дис. ... канд. фил. наук: 10.02.01: Киев, 1986. 201 с.
7. Обычаи, поверья, кухни и напитки малороссиян / сост. М.А. Маркевич. Киев, Час, 1991. 192 с.
8. Старовойт Л.Я., Косовенко М.С., Смирнова Ж.М. Кулінарія: Підручник: Київ, Вища школа, 1993. 270 с.
9. Чубинский П. Труды этнографическо-статистической экспедиции в Западно-русский край; упоряд.: Н. Муніч, В. Серебряй. Киев: ред. загальнопед. газ., 2004. 128 с.
10. Шухевич В.О. Гуцульщина. Перша і друга частина. Репринтне видання. Верховина: Журнал «Гуцульщина», 1997. 352 с.

УДК 811.161.2'366.5(043.5)

АТРИБУТИВНЕ ВИРАЖЕННЯ НЕОЗНАЧЕНОЇ СЕМАНТИКИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРНІЙ МОВІ

ATTRIBUTIVE EXPRESSION OF UNDEFINED SEMANTICS IN THE MODERN UKRAINIAN LITERATURE LANGUAGE

Поляк І.П.,

аспірант кафедри української мови

Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

У статті подано дефініцію *атрибутивної неозначеності*, яку потрактовано як граему функційно-семантичної категорії неозначеності. Визначено значеннєве розгалуження мовних одиниць з указаною семантикою. Зроблено чіткий акцент на стосунку до явища вторинної предикації. З'ясовано систему первинних та вторинних засобів реалізації досліджуваної граеми. Зважаючи на специфіку атрибутивних відношень між розглядуваними ад'єктивами та опорними компонентами, схарактеризовано особливості присубстантивного, приатрибутивного, придетермінантного та припредикатного функціонування в ускладнених реченнях.

Ключові слова: функційно-семантична категорія неозначеності, атрибутивна неозначеність, атрибутивні відношення, предикат, детермінант.

В статье подается дефиниция атрибутивной неопределенности как граммы функционально-семантической категории неопределенности. Определяются смысловые оттенки языковых единиц с указанной семантикой. Делается четкий акцент на их отношении к явлению вторичной предикации. Выясняется система первичных и вторичных средств реализации исследуемой граммы. Учитывая специфику атрибутивных отношений между рассматриваемыми адъективами и опорными компонентами, характеризуются особенности их присубстантивного, приатрибутивного, придетерминантного и припредикатного функционирования в осложненных предложениях.

Ключевые слова: функционально-семантическая категория неопределенности, атрибутивная неопределенность, атрибутивные отношения, предикат, детерминант.

A definition of attributive insignificance is given in the article. It's described as a gram of functional-semantic category of insignificance. The semantic branch of language units with specified semantics was determined. Their attitude to the phenomenon of secondary prediction is accentuated. The system of primary and secondary means of realization of the studied grammes is revealed. Taking into account the specificity of the attributive relations between the adjectives and the supporting components, the peculiarities of their subjective, pre-adjective, pre-determinant and pre-predictive functioning in complicated sentences are characterized.

Key words: functional-semantic category of insignificance, attributive insignificance, attributive relation, predicate, determinant.

Постановка проблеми. Функційний вияв компонентів із семантикою неозначеності пов'язаний з атрибутивними синтаксеми, під час розгляду яких потрібно апелювати до структури ускладнених реченневих побудов. У такому разі важливим є виразний акцент на специфіці семантико-синтаксичних відношень та формально-синтаксичних зв'язків, наявних між опорними словами й означальними компонентами. Крім того, постає завдання розмежувати первинні та вторинні маркери розглядуваної синтаксичної сфери. Зазначені аспекти студювання знайшли відбиття в низці лінгвістичних студій, проте компоненти із семантикою неозначеності осібно ще не були проаналізовані крізь призму атрибутивності, що й указує на актуальність порушеної проблеми.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останнім часом поширеним стало зіставлення традиційного опису тих чи тих мовних одиниць із новітньою інтерпретацією, віддзеркаленою в працях науковців, які обрали для себе функційно-категорійні орієнтири. Порівняння обох концепцій доречно, на нашу думку, за умов розгляду присубстантивних компонентів. Згідно з усталеним тлумаченням, лінгвісти оперують терміном «означення» й кваліфікують члени речення розглядуваного зразка як другорядні. На переконання О.С. Мельничука, «означенням називається синтаксично залежний від іменника, займенника чи будь-якого субстантивованого слова або виразу другорядний член речення, який узгоджується з означуваним словом у відмінку, а також у числі й роді або пов'язується з ним синтаксичним зв'язком керування чи прилягання» [11, с. 199]. Дещо інші параметри бере за основу І.Р. Вихованець, який водночас розширює термінологічний апарат. За спостереженнями лінгвіста, для синтаксичних одиниць, традиційно названих означеннями, характерне спрямування у внутрішню структуру мову та прислівний підрядний зв'язок з опорним словом, зважаючи на що, науковець розглядає їх у межах прислівних другорядних членів речення [2, с. 92–93].

Крім синтаксичних зв'язків, продуктивності набуло дослідження присубстантивних компонентів, зважаючи на семантичні параметри. Цей аспект неоднаково представлений у працях науковців, які належать до різних лінгвістичних шкіл. Зокрема О.С. Мельничук, удаючись до такої інтерпретації означень, пише: «У загальносемантичному плані означення буває виразником якісної чи відносної ознаки предмета, його приналежності або кількісної характеристики». І далі: «Розглядуване з боку своєї загаль-

носемантичної функції означення називають атрибутом» [11, с. 199]. Значно глибшим є розуміння атрибутивності, віддзеркалене в новітніх працях. Аналізоване лінгвістичне явище мовознавці досліджують на основі атрибутивних відношень [1, с. 157–160; 2, с. 92, 139–141; 4; 5; 6; 9, с. 302–324; 7, с. 455–475] чи атрибутивних залежностей [8, с. 242] і головно кваліфікують як вияв вторинної предикації. Спільність у поглядах науковців виявлена в тому, що атрибутивним відношенням надано статус таких, які «поєднують у собі формально-синтаксичні і наближені до формально-синтаксичних семантико-синтаксичні ознаки. Такі особливості атрибутивних відношень породжуються вторинністю, похідністю від інших відношень. Вони виникають унаслідок згортання окремих компонентів семантико-синтаксичної структури речення і перерозподілу синтаксичних залежностей між компонентами в результаті формально-граматичних перетворень – з'єднання двох або більше елементарних речень у просте ускладнене речення» [1, с. 157]. Схожі міркування висловлюють О.Г. Межов [9, с. 302–303], Т.Є. Масицька [8, с. 282] та ін. Виформувані в мовознавстві тлумачення атрибутивності урізноманітнила концепція М.В. Мірченка. Ієрархізувавши синтаксичну категорійну систему, науковець вирізняє підкатегорію атрибутивності, яка «підпорядкована надкатегорії предикатності, вказує на ознаку предмета і функціонує у складнопідрядному реченні й похідному від складнопідрядного речення простому неелементарному реченні» [10, с. 148]. Запропоновану лінгвістами методологію дослідження атрибутивних мовних одиниць уважаємо актуальною, тому візьмемо за основу, досліджуючи засвідчені в атрибутивній площині слова з неозначеною семантикою.

Постановка завдання. Мету статті вбачаємо в комплексному дослідженні атрибутивної неозначеності як грами функційно-семантичної категорії неозначеності, визначенні її значенневих різновидів та первинних і вторинних засобів реалізації.

Виклад основного матеріалу. У сучасній українській літературній мові слова з указівкою на нечітку, невиразну окресленість предметів, явищ, ознак є маркерами функційно-семантичної категорії неозначеності. Апелюючи до її внутрішньої організації, вважаємо доречним виокремити граму атрибутивної неозначеності, яка виражає точну неокреслену ознаку, зреалізовану первинними та вторинними засобами, що перебувають у присубстантивній позиції в ускладнених реченневих конструкціях: ...а там хтось стривожено

стежить за **незнайомими** людьми... (І. Дзюба); *Хай би там що, але **якась** історія за цим телефоном стояла...* (А. Любка); *...він не міг не приїхати, знаючи, що вона поряд. Хоча назвати «поряд» – відстань у **тисячі кілометрів**, це не просто* (Г. Когут). Солідаризуємо з міркуваннями науковців, які в атрибутивно вжитих одиницях убачають явище трансформації елементарних синтаксичних одиниць в ускладнену конструкцію. Унаслідок такого процесу відбувається «зниження рангу предиката, тобто переведення його із центральної позиції речення в периферійну» [3, с. 260]. Наприклад: *Та по Майдану ходили **незнайомі** люди...* (Люко Дашвар) ← *Та по Майдану ходили люди + Люди **були незнайомі**; ...заходить Жека (мій напарник) з **незнайомою** дівчиною* (І. Дзюба) ← *Заходить Жека з дівчиною + Дівчина **незнайома***. Така кваліфікаційна ознака є спільною для атрибутивних одиниць з означеною й неозначеною семантикою. Водночас обидві групи мовних одиниць виявляють і певну відмінність. Як відомо, одне з головних призначень атрибутивних одиниць, маркованих прикметниками, бути «своєрідними уточнювачами іменника» [3, с. 260]. Наприклад, у реченні *Осіній вітер одгуляв, затих* (Л. Костенко) прикметник *осіній*, перебуваючи в присубстантивній позиції, уточнює семантику слова *вітер*, який можуть конкретизувати інші атрибутивні одиниці, зокрема *весняний, літній, зимовий, вечірній, ранній, теплий, холодний, свіжий, рвучкий, тихий, легенький, попутний, несподіваний* тощо: *Холодний вітер...* (І. Дзюба); *Тої ж миті **несподіваний рвучкий** вітер розігнав густі хмари* (Люко Дашвар); ***Кошлатий** вітер-голодренець в полях розхристує туман* (Л. Костенко); *Рве **синій** вітер білі посторонці* (Л. Костенко); *Який **палючий** вітер!..* (Л. Костенко); ***Козацький** вітер вишмагає душу...* (Л. Костенко). В атрибутивних компонентах із супровідною семантикою неозначеності така функція певною мірою зазнає нейтралізації, адже вони реалізують незнану, невідому комусь ознаку, маркують відсутність необхідних відомостей про якість, властивість чогось. Пор.: *...в дворі стояла під парасолькою **якась** жінка* (В.О. Шевчук) і *...сюди біжить **нажахана** жінка...* (В. Шкляр); *Відчинилися двері: **гарна повна** жінка виросла в прочілі* (В.О. Шевчук); *...аж тут з одного двору виийшла **ставна** жінка, **зодягнута в чорне**, й сама запросила нас до себе переночувати* (В. Шкляр); *...**жінка в чорному**, котра так завзято танцювала, не мала ані тіні всмішки...* (В.О. Шевчук). Подекуди трапляються випадки, коли поряд із субстантивом функціонують атрибути з означеною та неозначеною семантикою: *На місці старого директора сиділа **незнайома** сива жінка* (Люко Дашвар); *...під ліхтарем навпроти її вікна вовтузиться **якась чорна** фігура* (А. Любка). Як засвідчують подані приклади, одна з присубстантивних одиниць є маркером ознаки, яку здатен розпізнати й ідентифікувати мовець, а також той, кому адресоване повідомлення; інша ж указує тільки на те, до якого класу, розряду, виду тощо належить об'єкт повідомлення. Атрибути обох різновидів виражають різний ступінь інформованості адресата.

Удаючись до семантико-граматичної диференціації неозначених атрибутивних одиниць, зацентруємо на тому, які значеннєві параметри становлять основу аналізу усіх компонентів зазначеної ланки сполучуваності в сучасному мовознавстві. Зокрема М.В. Мірченко, оперуючи поняттям грамеми, вирізняє «грамему власне атрибутивності і граему невластне атрибутивності» [10, с. 148]. Дещо більше семантико-граматичне розгалуження в атрибутивних одиницях убачає О.Г. Межов. Лінгвіст виділяє «три види <...> ознак і атрибутивних синтаксем: 1) безпосередньо виявлені ознаки предмета (власне-атрибут); 2) ознаки, виявлені через відношення предмета до інших предметів, до дії, процесуального стану, обставини (відносний атрибут); 3) ознаки предмета, виявлені через належність його іншому предмету (посесивний атрибут)» [9, с. 304]. Значно ширша семантико-граматична амплітуда атрибутивних одиниць представлена в концепції О.В. Кульбабської. Дослідниця аналізує їх, зважаючи на частиномовну репрезентацію, виділяє базові предикати (дії, процесу, стану, якості, власне-локативні, кількості), за яких здатні функціонувати компоненти в позиції атрибута [7, с. 342–365].

Лексеми неозначеної семантики, об'єднані атрибутивною функцією, потребують опису в різних аспектах. Узявши за основу змістову палітру цих мовних одиниць, зазначимо, що вони здатні виражати:

1) якісну ознаку предмета. Такі компоненти марковані неозначеними займенниковими формами *якийсь, хтозна-який, казна-який, котрийсь*, що вказують на невідому для когось ознаку, наприклад: *...вона дістала **якийсь** маленький згорток чи пакунок...* (А. Любка); *...**якийсь** чоловік спочатку крадькома щось сховав під нашим ліхтарем...* (А. Любка); *Були там сови і **якісь** личини* (Л. Костенко); *...до лейкозу спричиняє **якийсь** вірус **хтозна-якого** походження* («День», 04.09.2002); *Останню його радикальну стрічку*

Лексеми неозначеної семантики, об'єднані атрибутивною функцією, потребують опису в різних аспектах. Узявши за основу змістову палітру цих мовних одиниць, зазначимо, що вони здатні виражати:

«Після роботи», 1985 року, **котрийсь** телеканал показав буквально за кілька годин до початку трансляції церемонії нагородження («День», 28.02.2007). Зазначену семантику реалізують деякі якісні прикметники на зразок **невідомий**, **незнайомий**: ...щось зовсім **невідоме** почало тоненькою цівочкою пробивати багатолітній шар його холодного буття у підводному та лісовому світі (Ю. Покальчук); **Що думав невідомий митець, різьблячи цю сумну картину?** (Р. Іванчук); ... він думав про **незнайому** дівчину як про сестру... (Ю. Мушкетик). Меншим спрямуванням у зону неозначеності позначені прикметникові форми з указівкою на точно не окреслені відстань на горизонтальній і вертикальній осі, розмір, час чи іншу ознаку: **далекий**, **високий**, **глибокий**, **неглибокий**, **глибочезний**, **глибоченні**, **довгий**, **довжелезний**, **довжелезний**, **тривалий**, **давній**, **прадавній**, наприклад: **І смужка сонця тонко пурпурова далекий обрій пензликом торка** (Л. Костенко); **А може, спомин – це далекий вирій...** (Л. Костенко); **Там досі моляться Стрибогу високі в сонці ясени** (Л. Костенко); **У Києві на Печерській площі утворилася глибока яма** («День», 27.08.2018); ...він (Волин. – І. П.) **покотився в неглибокий яр...** (Ю. Покальчук); **Між рівниною і нагірними частинами проспекту знаходилося глибочезне провалля** («День», 15.12.2000); **Довга тасмична історія врешті добігала кінця...** (Люко Дашвар); **МОЗ також оприлюднило довжелезний список необхідних для сімейного лікаря речей...** («День», 21.02.2017); **Дивились так, дивилися крізь лупу, якісь робили досліди тривалі** (Л. Костенко); **Для дослідження давніх написів у Софійському соборі в Києві використовують штучний інтелект** («День», 17.09.2018); **А серед сосен капище прадавнє** (Л. Костенко);

2) вторинну ознаку, побудовану на основі семантики інших лексем. Компоненти такого штибу О.Г. Межов називає відносними атрибутами [9, с. 306–320]. Розв'язуючи питання меж, охоплюваних атрибутивною функцією цього різновиду, вважаємо доречним звернути увагу на первинні та вторинні засоби реалізації розглядуваних компонентів. У первинній сфері засвідчена незначна за обсягом група відносних прикметників, переважно складних за будовою з першою частиною **багато-**, **мало-**, **довго-**, **кілька-**, **різно-**: **багатоповерховий**, **кількаярусний**, **кількатисячний**, **різнобарвний**, наприклад: **У Києві саме починався будівельний бум – місто активно зчищало з себе шкарлупу дерев'яних малоповерхових забудов, розділило свої вулиці на чотири категорії – на вулицях першої категорії дозволялося**

будувати тільки кам'яні багатоповерхові споруди (Люко Дашвар); **Тепер на те гасло – довгоочікуваний сигнал до загального повстання – вже не зосталося й крихти надії** (В. Шкляр); **(Ярко й Мар'яна. – І. П.) роздивлялися різнобарвні тістечка...** (Люко Дашвар); **Матінка з'являється о пів на дванадцятю, коли найбільш завзяті вже пускають у небо зірки різнокольорових феєрверків...** (Люко Дашвар). Крім них, функціонують субстантиви, які з придієслівного сектора перемістилися в приіменниковий. Такі безприіменникові та приіменниково-відмінкові форми є наслідком семантико-синтаксичних модифікацій, що докладно описала Н.М. Костусяк у низці статей [4; 5]. Міжчастиномовний зсув розглядуваного зразка ґрунтується не на природному для атрибутів зв'язку узгодження, а на зв'язку керування. Крім того, доречно зацентувати на позиційних ознаках первинних і вторинних засобів експлікації атрибутивних одиниць цього штибу. На відміну від спеціалізованих на ад'єктивній сфері маркерів, які головно стоять у препозиції щодо субстантива, транспоновані компоненти перебувають після іменника, пор.: **Я приїхав на кількадечну конференцію з медичної генетики** («День», 04.03.2005) і **...цей телефон належить чоловікові, морякові з далеких країв...** (А. Любка). Близькими за функційними параметрами до проаналізованих синтаксичних ад'єктивів є компоненти, експліковані прислівниками. Вони перебувають у зв'язку прилягання. Наприклад: **Минули ярки, показала зліва курна дорога кудись на віддалені села...** (В. Худенко);

3) посесивну ознаку, яка реалізує вказівку на належність чогось людині чи тварині. Для позначення аналізованих компонентів О.Г. Межов послуговується терміном *посесивний атрибут* [9, с. 320–324]. Маркування таких мовних одиниць із неозначеною семантикою пов'язане з неозначеними займенниковими прикметниками на кшталт **чийсь**, **чий-небудь**, **казна-чий**, наприклад: **Ваша усмішка може прикрасити чийсь похмурий ранок...** («День», 07.02.2013); **Бо гострий вогник підозри уже затлів у чийсь задрісній душі** (Ю. Покальчук); **Хай вони самі розберуться, не варто наприкінці життя комусь все псувати, влазити в чийсь любовні історії** (А. Любка). Подекуди натрапляємо на функційні еквіваленти, репрезентовані сполуками слів з опорними субстантивами, наприклад: **Але ходив поголос, що старий Ляц не згорів, то знайшли обвуглене тіло котрогось із лісовиків, який прийшов тієї ночі разом із Зіньком...** (В. Шкляр); **На півострові вирубують унікальні, заповідні дерева. Вік**

деяких з них сягає півтори тисячі років («Газета по-українськи», 06.10.2018).

Схарактеризовані три групи ад'єктивів виявляють деякі спільні ознаки. Зважаючи на особливості поєднання з опорними субстанційними синтаксемами та різновидами цих синтаксем, функційне призначення атрибутів полягає в реалізації таких присубстанційних позицій: 1) присуб'єктної, наприклад: *...прийшла якась жінка...* (А. Любка); *...чи справді до їхнього «секрета» якийсь зломисник не підбирався* (О. Забужко); *...до автомата наближається якийсь дядечко з портфелем у руках* (І. Роздобудько); *Зовсім незнайома людина сиділа у різьбленому дерев'яному сидлі, одягнута в голубий кафтан, в соболиній шапці з двома султанами* (Р. Іваничук); *Вона ішла вперек залу, на неї оглядалися й дивувались, звідки взялася тут незнайома красуня в дешевій сукенці* (Р. Іваничук); *В конденсаторі нагромадилася енергія в мільйони вольт!* (О. Бердник); 2) приоб'єктної, наприклад: *Він наспівує якусь ресторанну пісеньку* (І. Роздобудько); 3) приадресатної, наприклад: *Якийсь ландскнехт повіз як сувенір. Або продав якомусь там барону твою любов, твій безіменний твір* (Л. Костенко); 4) приінструментальної, наприклад: *...вона (хижа птиця. – І. П.) шумить листям у саду, гілкою груші стукає в шибку, шарудить якоюсь галузиною на стрісі...* (Є. Гуцало); 5) прилокативної, наприклад: *...перебувають вони (чужинці. – І. П.) в якійсь маленькій незалежній державі* (П. Загребельний); *(Ярослав. – І. П.) став під якимсь деревом...* (П. Загребельний); *Хлопець тільки напередодні прийшов із поблизького села...* (О. Забужко); *Вони <...> вийшли на якусь замерзлу дорогу* (Любка Дереш).

Крім проаналізованих, семантико-синтаксичну амплітуду опорних слів, від яких залежать атрибутивні компоненти неозначеної семантики, поповнюють синтаксеми іншого зразка, що виявляють ще більше ускладнення, зокрема: 1) атрибутивні синтаксеми, що на формально-синтаксичному підрівні корелюють із неузгодженими означеннями, наприклад: *Розсунулася завеса, на сцені з'явився... солдат ще аж тої давньої-давньої царської армії...* (В. Шкляр); *Днями я мав надзвичайно приємну зустріч із невеличкою командою саме таких «занурених і небайдужих» волонтерів...* («День», 08.08.2018); 2) детермінанти, підпорядковані підметово-присудковій основі всього речення, наприклад: *Я вчитала в якомусь журналі, що очі виглядатимуть виразніше, якщо підстригти вії* (І. Роздобудько); 3) предикати, які корелюють зі складеним імен-

ним присудком, зокрема його іменниковим різновидом, а також головним членом речення, що становить ускладнену модель іменного складеного присудка, наприклад: *Колись султан був тільки невідомою загрозою...* (П. Загребельний); *Деколи вони знаходять свою справжню долю, та здебільшого згоджуються стати чияюсь долею* (Л. Когут).

Акцент на формальній репрезентації грамеми неозначеної атрибутивності дає змогу вирізнити різнорангові засоби: 1) спеціалізовані, у сфері яких перебувають якісні, відносні та неозначені займенникові прикметники, наприклад: *...тоді Євпраксія молилася в душі якійсь невідомій силі* (П. Загребельний); 2) неспеціалізовані, поєднані зв'язком керування та прилягання: *Герої розподілили між собою квадрати, де мусили ховатись вороги, і, ринувшись униз, викликали страшні вибухи на площі в сотні квадратних кілометрів* (О. Бердник); *Поїдеш прямо – дорога вгору* (Л. Костенко); *А дорога кудись у прийдешній день є?* (М. Нечитайло). Не збігається з традиційним міркування І.Р. Вихованця про різновид формально-синтаксичного зв'язку між опорним іменником та неузгодженим означенням. Спростовуючи думку про зв'язок керування, науковець пише: «Прислівними другорядними членами речення, залежність яких реалізована формою прилягання, виступають і традиційно зараховувані до явищ керування відмінки, валентно не пов'язані з опорним власне-іменником» [2, с. 235].

Аналізуючи маркери грамеми атрибутивної неозначеності, принагідно вкажемо на деякі порушення норм сучасної української літературної мови. Наприклад, у структурі *Згідно з новим законом на термін більше одного місяця можна виїхати за кордон без згоди другого з батьків...* («День», 01. 08. 2018) прийменниково-відмінкову ад'єктивну форму, підпорядковану іменникові термін, доцільніше приєднати прийменником понад зі значення нечіткої, приблизної темпорально-атрибутивної ознаки, оскільки сполуку *більше одного місяця* вважаємо граматичним росіянізмом (*более одного месяца*).

Висновки. Отже, атрибутивна неозначеність – грамема функційно-семантичної категорії неозначеності, що виражає точну не окреслену ознаку (якісну ознаку предмета; вторинну ознаку, побудовану на основі семантики інших лексем; посесивну ознаку, яка вказує на належність чогось людині чи тварині), зреалізована первинними (узгодженими) та вторинними (неузгодженими) засобами, що перебувають

в атрибутивних відношеннях з опорним субстантивом, функціонуючи в присубстантивній (присуб'єктній, приоб'єктній, приадресатній, приінструментальній, прилокативній),

рідше – приатрибутивній, придетермінантній та припредикатній позиціях в ускладнених реченевих конструкціях і реалізують явище вторинної предикації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Вихованець І.Р. Нариси з функціонального синтаксису української мови: [монографія]. Київ : Наук. думка, 1992. 222 с.
2. Вихованець І.Р. Граматика української мови. Синтаксис: [підручник]. Київ: Либідь, 1993. 368 с.
3. Граматика сучасної української літературної мови. Морфологія / І.Р. Вихованець, К.Г. Городенська, А.П. Загнітко, С.О. Соколова; за ред. І.Р. Вихованця. Київ: Вид. дім Дмитра Бураго, 2017. 752 с.
4. Костусяк Н.М. Синтаксична ад'єктивація відмінкових форм у сучасній українській літературній мові. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Філологія»: зб. наук. пр. / гол. ред. І.В. Ступак. Одеса: Міжнар. гуманіт. ун-т, 2014. Вип. 8, т. 2. С. 23–27.
5. Костусяк Н.М. Синтаксична прикметникова транспозиція прийменниково-відмінкових форм іменників. Наукові записки. Серія «Філологічна». Острог: Вид-во Нац. ун-ту «Острозька академія», 2014. Вип. 44. С. 141–145.
6. Костусяк Н.М. Синтаксична віддієслівна ад'єктивація в сучасній українській літературній мові. Лінгвістичні студії: зб. наук. праць / укл.: Анатолій Загнітко (наук. ред.) та ін.]. Донецьк : ДонНУ, 2017. Вип. 33. С. 25–31.
7. Кульбабська О.В. Вторинна предикація у простому реченні : [монографія]. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011. 672 с.
8. Масицька Т.Є. Типологія семантико-синтаксичних реченевих залежностей: [монографія]. Луцьк : ПДВ «Твердиня», 2016. 416 с.
9. Межов О.Г. Типологія мінімальних семантико-синтаксичних одиниць: [монографія]. Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. 464 с.
10. Мірченко М.В. Структура синтаксичних категорій : [монографія]. [2-е вид., переробл.]. Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2004. 392, [1] с.
11. Сучасна українська літературна мова: синтаксис / [за заг. ред. І.К. Білодіда]. Київ: Наук. думка, 1972. 515 с.